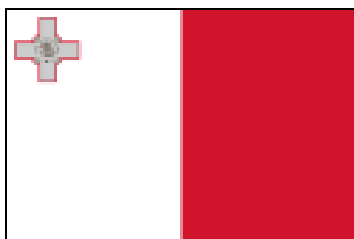

MALTA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

1. Informacje ogólne

ustrój polityczny	republika parlamentarna
powierzchnia	316 km ²
ludność	436 tys.
podział administracyjny	Malta/ wyspa/ i Gozo – 68 samorządów (54 na Malcie i 14 na Gozo)
głowa państwa	Prezydent Marie-Louise Coleiro Preca (od 2014 r.)
premier	Joseph Muscat (od 2013 r.)
minister gospodarki, inwestycji i małych przedsiębiorstw	Christian Cardona (od 2013 r.)
ambasador Republiki Malty w Polsce	John Paul Grech (od 2018 r.)
ambasador RP na Malcie	Jolanta Janek /ambasador wizytujący (od 2015 r.)
najbliższe wybory parlamentarne	2022 r.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2015	2016	2017	2018*	2019**	2020**
PKB (w mld euro)	9,649	10,344	11,313	12,319	-	-
PKB na 1 mieszkańca (w tys. euro)	19,400	20,000	20,800	21,500	-	-
PKB (dynamika w %)	10,7	5,7	6,6	6,2	5,2	4,6
Deficyt budżetowy /nadwyżka budżetowa (w % PKB)	-1,0	0,9	3,4	2,0	-	-
Dług publiczny (w % PKB)	57,9	55,5	50,2	46,0	-	-
Stopa bezrobocia (w %)	5,4	4,7	4,0	3,8	-	-
Inflacja (w %)	1,2	0,9	1,3	1,7	1,8	1,9
Eksport towarów i usług (w mld euro)	14,850	15,716	17,068	17,810	-	-
Import towarów i usług (w mld euro)	13,921	14,292	14,657	15,179	-	-

Źródło: Eurostat; DG ECFIN; National Statistics Office – Malta (*dane wstępne **prognoza)

Malta pozostawała do 1963 r. kolonią brytyjską, następnie krajem w ramach brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Od 1974 r. Malta jest republiką parlamentarną z jednoizbowym parlamentem, na czele której stoi prezydent wybierany przez parlament na 5-letnią kadencję. Władzę ustawodawczą sprawuje Izba Reprezentantów

MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

(65 miejsc) wybierany na okres 5 lat. Ordynacja wyborcza przewiduje system proporcjonalny z zastosowaniem instrumentu pojedynczego głosu przechodniego. Maltański system polityczny nie przewiduje instytucji rządu mniejszościowego. Zwyczajowo na stanowisko premiera powoływany jest lider większości parlamentarnej.

Malta jest państwem członkowskim Unii Europejskiej od 1 maja 2014 r., natomiast 1 stycznia 2008 r. przyjęła walutę euro. Jest to tym samym najmniejsza gospodarka strefy euro.

2. Sytuacja gospodarcza Malty

Gospodarka Malty, ze względu na rozmiar i położenie geograficzne kraju, jest silnie uzależniona od czynników zewnętrznych. Do głównych sektorów napędzających maltańską gospodarkę należą: turystyka, usługi finansowe, przemysł farmaceutyczny, produkcja maszyn i urządzeń, przemysł lotniczy i stoczniowy, produkcja filmowa, *online gaming*, sektor farmaceutyczny i usługi edukacyjne.

W 2017 r. wkład poszczególnych sektorów w PKB kraju był następujący: usługi – 88,7%, przemysł – 10,2% oraz rolnictwo – 1,1%.

W poprzednich latach gospodarka maltańska mocno odczuła skutki światowego kryzysu gospodarczego. Jednak poczynając od 2013 r. Malta notuje znaczący wzrost gospodarczy, który w 2015 r. osiągnął szczytową wartość ok. 10,7% PKB. Następnie, w 2016 r. spadł do poziomu 5,7% PKB. Pomimo spadku, wartości te były jednymi z największych osiąganych przez państwa należące do strefy euro, odzwierciedlając stale rosnący popyt wewnętrzny, inwestycje oraz coraz większą liczbę turystów odwiedzających Maltę. Jednocześnie spada poziom długu publicznego. Według danych Komisji Europejskiej osiągnął on w 2017 r. poziom 50,9% PKB. Poprawie ulega także sytuacja na rynku pracy. Mimo wzrostu poziomu bezrobocia w krajach UE, na Malcie zjawisko to utrzymuje się na stabilnie niskim poziomie ok. 4,0%, dzięki stale utrzymującej się aktywności maltańskich przedsiębiorstw oraz napływowi BIZ. Warto zwrócić uwagę, iż rośnie aktywność zawodowa kobiet, w szczególności dzięki polityce rządu, która wspiera finansowo kobiety decydujące się na powrót do pracy po urlopie macierzyńskim.

Według danych za okres od stycznia do listopada 2018 r. eksport zmalał o 447,7 mln euro w porównaniu z analogicznym okresem w 2017 r., natomiast import wzrósł o 4,7 mln euro. Struktura eksportu i importu towarów jest podobna – składają się na nią przede wszystkim paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji, maszyny i środki transportu, artykuły rolno-spożywcze, chemiczne i farmaceutyczne oraz wyroby przemysłowe.

W 2017 r. najważniejszymi partnerami eksportowymi Malty były Niemcy (17,3% wartości eksportu), Francja (10,2%), Włochy (9,4%), Singapur (5,9%), Hong Kong (5,8%), Stany Zjednoczone (5,7%), Japonia (4,9%) oraz Libia (4,5%). Głównymi partnerami handlowymi Malty pod względem krajowego importu były następujące państwa: Włochy (23% wartości importu), Niemcy (7,9%), Wielka Brytania (7,7%), Hiszpania (5%), Kanada (4,5%), Stany Zjednoczone (4,3%) oraz Francja (4,2%).

W ostatnich latach napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych wykazuje tendencję wzrostową. W 2017 r. wartość BIZ na Malcie wyniosła 169,8 mld euro. Tym samym wzrosła o 8,3 mld euro w porównaniu z 2016 rokiem. Niemal 98% BIZ na Malcie, o wartości 166,4 mld euro, ulokowanych zostało w sektorze finansowym i ubezpieczeniowym. Natomiast maltańskie bezpośrednie inwestycje zagraniczne w 2017 r. wyniosły 61,7 mld euro. Ich wartość nieznacznie zmalała w porównaniu z 2016 rokiem (o ok. 420,8 tys. euro). Wiodącym obszarem BIZ był również sektor finansowo-ubezpieczeniowy (98,9% wszystkich BIZ).

Wśród silnych stron maltańskiej gospodarki wymienia się stabilność polityczną i gospodarczą, przyjazny system podatkowy oraz dobrze wykwalifikowanych pracowników. Z kolei najgorzej ocenianym aspektem gospodarki jest infrastruktura. Wśród najbardziej atrakcyjnych sektorów dla BIZ znajdują się przede wszystkim: bankowość, finanse, ubezpieczenia, ICT. Na Malcie inwestują głównie kraje członkowskie UE (73,2% wszystkich BIZ, przy czym w szczególności: Luksemburg, Austria, Holandia i Włochy).

3. Polityka gospodarcza

Priorytetowymi kierunkami polityki gospodarczej rządu są: pobudzanie wzrostu gospodarczego i tworzenie nowych miejsc pracy, redukcja obciążeń podatkowych, wzrost innowacyjności gospodarki oraz realizacja podjętych na arenie międzynarodowej zobowiązań w zakresie ochrony klimatu. W poprzednich latach światowy kryzys finansowy odsunął te ambitne plany w czasie, wysuwając na pierwszy plan działania ukierunkowane na zwalczanie negatywnych skutków załamania gospodarki światowej. Jednak odnotowany wzrost gospodarczy dał ponownie podstawę do realizacji ambitniejszych zadań budżetowych, w tym: zapewnienie stabilności makroekonomicznej i finansowej w celu dalszego przyciągania inwestycji, tworzenie nowych miejsc pracy, pobudzenie wzrostu gospodarczego, utrzymanie programu inwestycji w infrastrukturę, sektor energetyczny i środowisko, inwestycje w edukację i szkolenia, pomoc rodzinom i najuboższym. Obok konsolidacji finansów publicznych działania rządu Malty są ukierunkowane przede wszystkim na tworzenie nowych miejsc pracy, edukację, środowisko oraz ochronę rodzin. W latach 2014 – 2015 wdrożono program przyciągania inwestorów zagranicznych (*Individual Investor Programme*). Jednakże nadal trudności infrastrukturalne (transport i logistyka) stanowią główną barierę dla inwestorów zagranicznych.

4. Ramy prawno-traktatowe

Podstawowe znaczenie posiadają uregulowania Traktatu Akcesyjnego Polski do UE. Szereg kwestii związanych ze współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe, tj.:

- *umowa międzyrządowa w sprawie współpracy gospodarczej, handlu i żeglugi z dnia 21 października 1977 r.,*
- *umowa w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodów, sporządzona w La Valetta dnia 7 stycznia 1994 r. (weszła w życie dnia 24 listopada 1994 r.) (Dz.U. 1995 nr 49 poz. 256).*

Polska nie zawierała umowy w sprawie popierania i ochrony inwestycji (BIT) z Maltą.

5. Dwustronna wymiana handlowa

Wymiana handlowa Polski z Maltą w latach 2014 – 2018 (w mln EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	Dynamika 2018 2017	I-II 2018	I-II 2019	Dynamika I-II 2019 I-II 2018
Eksport	67,1	52,7	41,9	44,5	62,0	139,4%	5,5	7,0	126,4%
Import	43,0	27,3	25,8	41,1	37,7	91,8%	5,8	7,6	132,0%
Obroty	110,1	80,0	67,7	85,6	99,7	116,5%	11,3	14,6	129,2%
Saldo	24,1	25,4	16,1	3,3	24,3		-0,2	-0,6	

Źródło: GUS

Malta jest 90. partnerem handlowym Polski pod względem obrotów towarowych (ok. 0,02% całości obrotów towarowych Polski). W ubiegłym roku polski eksport wyniósł 62,0 mln euro i wzrósł o niemal 40% w porównaniu z rokiem 2017. Wymianę handlową z Maltą charakteryzuje dodatnie saldo na korzyść Polski (24,3 mln euro w 2018 roku). W 2018 r. wartość obrotów towarowych osiągnęła 99,7 mln euro.

Według danych GUS za okres od stycznia do lutego 2019 r. polski eksport do Malty wzrósł znacznie, o 26,4% w porównaniu z analogicznym okresem w roku ubiegłym (łącznie wyniósł 7 mln euro). W tym samym czasie import z Malty również uległ wyraźnemu zwiększeniu – o 32%, z 5,8 mln euro do 7,6 mln euro. Natomiast deficyt handlowy w obrotach towarowych z Maltą w miesiącach styczeń – luty ma charakter sezonowy.

Od lat struktura obrotów towarowych z Maltą nie ulega większej zmianie. W polskim eksporcie dominują:

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

- wyroby przemysłu elektromaszynowego (łącznie wartość – 33,4 mln euro, 53,8% całości eksportu), w tym głównie tankowce, żaglowce, aparaty telefoniczne, telewizory, komputery,
- artykuły rolno-spożywcze (łącznie wartość – 10,5 mln euro, 16,9% całości eksportu), w tym głównie mięso drobiowe i wołowe,
- wyroby przemysłu chemicznego (łącznie wartość – 5,2 mln euro, 8,4% całości eksportu).

W imporcie dominującą pozycję zajęły:

- wyroby przemysłu chemicznego (łącznie wartość – 28,2 mln euro; 74,7% udziałów w imporcie), w tym głównie leki, preparaty smarowe, oleje silnikowe;
- wyroby przemysłu elektromaszynowego (łącznie wartość – 5,6 mln euro; 14,9% udziałów w imporcie),
- produkty mineralne (łącznie wartość – 1,6 mln euro; 4,2% udziałów w imporcie).

7. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Według danych NBP łączna wartość maltańskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce w 2017 r. wyniosła 572,8 mln euro (na koniec 2016 r. wynosiła 471,3 mln euro). Duży napływ BIZ z Malty do Polski w 2017 r. (230,3 mln euro) ma prawdopodobnie charakter inwestycji finansowych spółek międzynarodowych zarejestrowanych w tym kraju. Potencjalne obszary współpracy inwestycyjnej to sektor gospodarki morskiej, energetyka, sektor finansowy, usługi bankowych i teleinformatycznych oraz hotelarstwo.

Na liście *Głównych Inwestorów Zagranicznych w Polsce w 2017 r.*, opublikowanej przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu, znalazła się jedna firma z kapitałem maltańskim – Von der Heyden Group (sektor nieruchomości).

W 2014 r. maltańska spółka PTL International kupiła firmę SAD s. z o.o., największą w Polsce sieć sklepów sprzedaży detalicznej produktów Apple (zatrudniającą ok. 600 osób).

Wartość polskich inwestycji bezpośrednich na Malcie na koniec 2017 r. wyniosła 685,2 mln euro (w 2016 r. wyniosła 682,8 mln euro).

8. Dostęp do rynku

Od 1 stycznia 2007 r. zarówno Polska, jak i Malta otworzyły wzajemnie swoje rynki dla czterech swobód Unii Europejskiej (przepływu towarów, usług, osób i kapitału). Polscy przedsiębiorcy nie sygnalizują istotnych barier w dostępie do rynku maltańskiego, ani przeszkód w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na Malcie.

9. Dane kontaktowe

Ambasada Republiki Malty w RP

ul. Wiśniowa 40/4, 02-520 Warszawa

nr tel.: 22 646 46 39

adres e-mail: maltaembassy.warsaw@gov.mt

Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny RP – z siedzibą w Warszawie

Ambasador RP w Republice Malty: Jolanta Janek

al. J.Ch. Szucha 23, 00-580 Warszawa

nr tel.: 22 52 39 175, 22 52 39 757

adres e-mail: dpe.sekretariat@msz.gov.pl

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

W sprawach konsularnych właściwy jest Wydział Konsularny Ambasady RP w Rzymie:
https://www.rzym.msz.gov.pl/pl/informacje_konsularne/

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej (honorowy) w Birkirkara

konsul honorowy: Hector Spiteri (język konsula angielski, włoski)

11 L-Ufficcji, Misrah 28 ta' Frar 1883, Birkirkara BKR1501

nr tel.: +356 79535354, +356 22580115

adres e-mail: hector@polandconsultatemalta.info

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

Kwiecień 2019 r.